

К.п.н. Філіпенко І.І., ст. фарм. ф-ту Філіпов В.А.

Запорізький державний медичний університет, Україна

Корекція якості компетенції слухачів медичного університету на довузівському етапі навчання

Головним завданням підготовчого факультету Запорізького державного медичного університету (ЗДМУ) є підготовка іноземних учнів до успішного навчання в університеті, враховуючи при цьому інтенсифікацію навчання, оптимізацію практичної підготовки студентів та посилення індивідуального підходу і специфічної спрямованості навчального процесу. В медичній освіті пріоритетом є підготовка спеціалістів високого класу для лікувальної і науково-фармацевтичної діяльності. Проблема створення засобів корекції компетенції є актуальною і потребує вирішення.

Метою даної роботи є розробка моделі навчання, яка забезпечує мотивацію і *корекцію компетенції* студентів, що є однією з основних складових одиниць нової системи освіти. Сутність проблеми - як цілеспрямовано керувати якістю індивідуальних здобутків студентів.

Корекція навчальної компетенції – це процес, націлений на удосконалення одержаних знань, умінь та навичок, а також на розвиток здібностей студентів, необхідних для їх застосування у відповідній ситуації.

Корекція навчальної компетенції інтерпретується з двох протилежних позицій:

1) прихованість в людині особливості, котру можна розкрити, застосовуючи адекватні методики, в будь-який момент і за будь-яких умов (рівень розвитку здібностей);

2) властивості людини, що формуються в процесі виконання діяльності під її безпосереднім впливом.

Корекція рівня розвитку компетенції залежить:

- від якості наявних знань і умінь (вірні, або невірні, міцні, або неміцні і т.д.), від ступеня їх об'єднання в єдине ціле;

- від природних задатків людини, якості вроджених нервових механізмів елементарної психічної діяльності;
- від більшої або меншої „тренованості” мозкових структур, що беруть участь у здійсненні пізнавальних і психомоторних процесів.

Корекція компетенції може бути двох типів: за ходом дій студента і за результатами його діяльності. У першому випадку, коли видно, що сам процес навчання проходить неправильно, що студент не виконує намічені операції (наприклад, на занятті з фізики студент неправильно знімає покази амперметра, тому що не знає ціни поділки приладу) і ще до одержання остаточного результату (визначення сили струму в колі) викладач робить корекцію ходу здійснення його дій (поетапна корекція). Корекція проводиться і за результатами діяльності студента. Оскільки основним результатом його компетенції вважаємо знання, уміння, навички (ЗУН), то з методичної точки зору можна виділити наступні види корекції:

❖ Корекція ЗУН студентів, пов'язана з неправильним розумінням питання або невірно засвоєною дією (наприклад, студент неправильно засвоїв спосіб визначення опору при паралельному і послідовному з'єднанні провідників. У цьому випадку корекція обов'язково завжди повинна мати місце в діяльності викладача).

❖ Корекція, пов'язана з правильним, але формальним заучуванням питання, дії (студент уміє визначити опір при паралельному і послідовному з'єднанні, але тільки для досить простого кола). Усі дії він виконує автоматично, користуючись своєю зоровою пам'яттю.

❖ Корекція, пов'язана з тим, що правильно засвоєні ЗУН студент не включає в загальну систему знань і умінь (наприклад, поняття потужності електричного струму не включено в систему знань про електрику).

❖ Корекція, пов'язана з більш повним і з більш глибоким, ніж вимагає програма, знанням питання (індивідуальний підхід, диференціація). Багато в чому залежить від бажання самого студента, його здібностей, нахилів.

Контроль за ходом навчання і корекція компетенції здійснюється в залежності від моделі навчання, прийнятої за основу. У різних теоріях навчання зміст, функції й інші особливості контролю залежать від того, що теорія контролю завжди пов'язана з теорією навчання, завжди залежить від моделі процесу засвоєння, обраної за основу. Якщо уявити структуру зовнішнього контрольно-оцінювального акту з точки зору його коригуючого значення, то вона має такий вигляд (рис1).

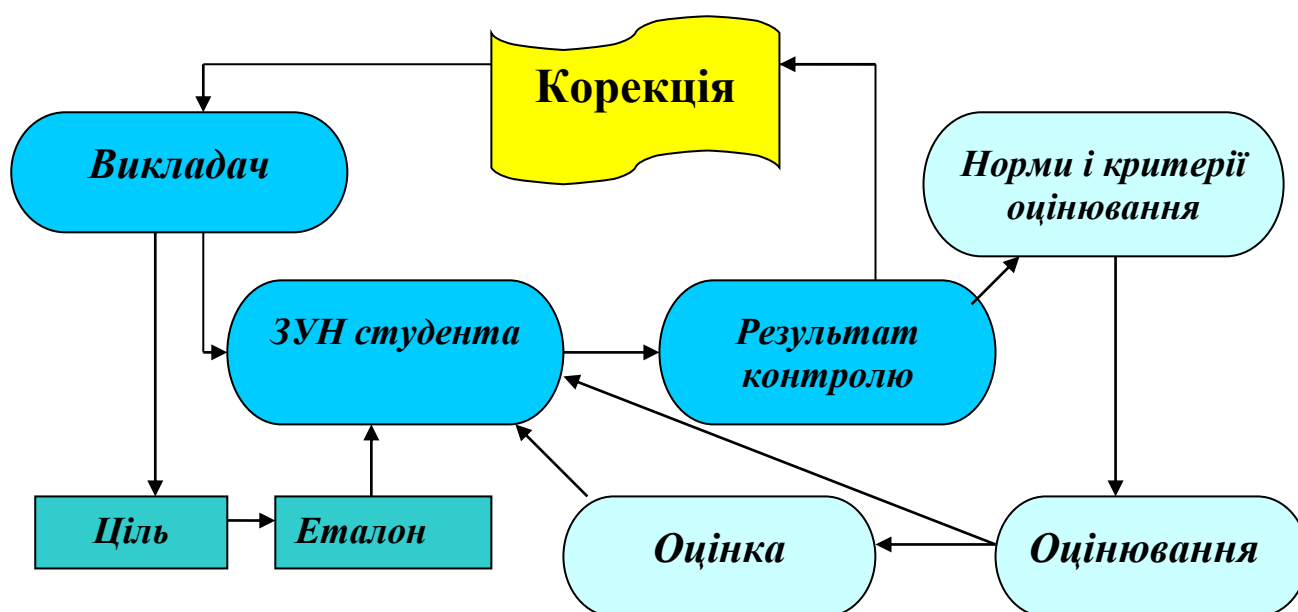

Рис. 1. Структура контрольно-оцінювального акту з точки зору коригуючого значення

Проблемі виховання уваги посвячено багато досліджень. Однак вона була і залишається актуальною в практиці навчання. Виділимо ряд умов дотримання уваги студентів на занятті:

- діяльність, яка має значущість для людини, супроводжується відповідальним ставленням за її успішне завершення;
- діяльність яка викликає інтерес, визначається активними розумовими зусиллями, ці зусилля приводять до розуміння матеріалу;
- виконання діяльності стимулюється чеканням визначених подій і вражень.

Увага до діяльності може бути ослабленою, якщо виконуване завдання непосильне або губиться впевненість у можливості його виконати. Наявність відповідних ЗУН – умова тривалого збереження уваги. Якщо студент працюючи над, виконує активну розумову діяльність, і ця діяльність сприяє поглибленому розумінню матеріалу, відбувається його успішне запам'ятовування (довільне або мимовільне). У такий спосіб викладач може полегшити студентам запам'ятовування програмного матеріалу. Для цього необхідно застосовувати такі прийоми розумової діяльності: порівняння, узагальнення, реконструкція, співвіднесення, виділення значимих опорних пунктів, складання плану й ін.

Здійснюючи корекцію компетенції з фізики, ми націлюємо студентів на деякі, сформульовані принципи, що становлять систему найважливіших вимог, дотримання яких забезпечує ефективний і якісний розвиток.

1. Для того, щоб здійснити корекцію знань за яким-небудь розділом курсу, необхідно почати з діагностики знань, аналізу матеріалу змістового модуля і виявлення проблемних місць.

2. Здійснивши аналіз матеріалу і виділивши проблемні місця, необхідно почати з вивчення теоретичної частини за проблемним розділом і тільки після цього переходити до практики.

3. Розв'язуючи задачі, обґрунтовуйте свої міркування фізичними законами, закономірностями, поняттями, положеннями фізичних теорій, супроводжуйте рисунками усі, за малим виключенням, фізичні задачі.

4. Здійснюючи аналіз і розв'язання задач, важливо навчитися відокремлювати істотне від несуттєвого в даній фізичній ситуації.

5. Розв'язок фізичних задач обов'язково супроводжуйте письмовими поясненнями, тому що письмове оформлення своїх думок дисциплінує мислення.

6. При вивченні фізичних величин і фізичних законів особливу увагу необхідно звертати на істотні властивості об'єктів, на умови виконання законів.